

URBACT HÍRLEVÉL

2010. október

11

URBACT HÍRLEVÉL

Nemzeti gazdaságélénkítési programok a helyi fejlesztések érdekében; Régi ipari területek új funkciókkal: a 21. századi város jövőképe

Fókuszban:

Nemzeti gazdaságélénkítési programok felhasználása az erős helyi fejlesztési kezdeményezések támogatására

Paul Soto vezető szakértő gijoni esettanulmánya (Spanyolország)

A gazdasági válság különböző formában és mértékben érinti nemcsak a magyar városokat, de minden európai városra hatással van. Az egyik legszembetűnőbb következmény a nemzeti és helyi szintű költségvetési megszorítások, és ezek következtében a csökkenő működési és fejlesztési források. A válság azonban egyúttal lehetőség is: az integrált városfejlesztési megoldások segíthetik a városokat a válságból való kilábalás, és saját fenntartható fejlődési pályájuk megtalálása folyamán. Az Európai Bizottság és a tagállamok is felismerték az integrált és fenntartható városfejlesztésben rejlő lehetőségeket, és az URBACT városok kulcsszerepet játszhatnak a megvalósítás elősegítésében, a jó példák és tapasztalatok megosztásában.

Gijón egy több, mint 250.000 fős lakosságú, vonzó kikötőváros Spanyolország észak-atlanti partján.

A késő hetvenes évekig tartó gyors növekedés időszaka után a gazdaságát az acélgyártás, hajóépítés és szénipar szerepvesztése, a gazdasági struktúraváltás szükségessége sújtotta.

Erre válaszként a város vezető szerepet vállalt számos nagyratörő stratégiai terv és foglalkoztatási paktum egyeztetésében mind a helyi, mind külső

szereplőkkel. Az ez idő alatt létrehozott szervezetek és programok hozzájárultak a foglalkoztatás növekedéséhez és a városmegújítás terén egy új korszak megnyitásához a kilencvenes évek végén és az évezred elején. Ezek az eredmények megfelelő alapként szolgálnak Gijón városa számára a jelenlegi válságra adandó válasz kialakításához.

Gijón tulajdonképpen a spanyol kormány két főbb helyi gazdaságélénkítési programját alkalmazta (E tervek), amelyek jól kiegészítették a saját úttörő kezdeményezéseit a helyi gazdaság fejlesztésére irányulóan. Miközben továbbra is végrehajtották a saját helyi foglalkoztatási paktumokban foglalt főbb intézkedéseket, a válság által támasztott új igényekre adott válaszként növelték a kiadásokat bizonyos területeken.

A gijóni eset egyik érdekessége abban a módszerben rejlik, ahogy a jól kidolgozott helyi fejlesztési programok és szervezetek kombinálhatóak a felülről jövő kezdeményezésekkel és külső aktorokkal, annak érdekében, hogy a programok olyan „elegye” jöjjön létre, amely képes a várost jobb helyzetbe hozni a jövő kihívásait tekintve. Egyelőre a jövő titka, hogy milyen erősnek bizonyul ez az egyedi módszer az egyre esélyesebb állami költségvetési megszorítások tükrében.

2008-ban, nem sokkal a válság előtt, Gijón a high tech cégek fejlesztésére helyezte a hangsúlyt, annak érdekében, hogy a cégek képesek legyenek a megfelelő számú képzett munkaerőt odavonzani és megtartani, és egyúttal csökkentse a munkanélküliséget (és javítsa az alacsony aktivitási rátát), amely még mindig jelentős volt a fiatalok és nők, valamint egyes hátrányos helyzetű csoportok körében. Úgy tűnt a tömeges munkanélküliség már végleg a múlté.

A 2008 nyara után kezdődő visszaesés mértéke mindenkit meglepett. Asztúria régióban a gazdasági aktivitás 3,3%-kal csökkent 2009-ben, a foglalkoztatás pedig jelentősen, 9,4%-kal visszaesett. A legtöbb vélemény szerint annak ellenére, hogy a régió jobban teljesít mindkét mutató tekintetében, mint Spanyolország egésze, szükségesek a beavatkozások: a munkanélküliség ilyen nagy és hirtelen növekedésének van és – nem meglepően – volt hatása a szociális körülményekre. A Caritas állítása szerint 2009 első negyedében 50%-kal több támogatási kérelem érkezett az energiaszámlák befizetése és élelmiszervásárlás ügyében.

Gijón két fő módon válaszolt a válságra

Először is megpróbált számos forrást felhasználni a spanyol kormány gazdaságélénkítési csomagján belül (E tervek) olyan módon, hogy azok ne csupán rövidtávon teremtsenek munkahelyeket, hanem a város gazdaságának potenciális versenyképességét is erősítsék. A „Gijón nem áll egy helyben” szlogennel is azt bizonyította a város, hogy ezek a nemzeti források tovább erősítik a városi

gazdaságot, amely természeténél fogva erős volt, csak veszített dinamikájából. A város az első szakaszban 40,5 millió eurót kapott a központi kormányzattól 40 projekt finanszírozására, ezen túlmenően további 73,4 millió eurót fektetett be saját forrásaiból további projektekbe. Előreláthatólag ezek a projektek 1500 munkahelyet teremtenek, vagy tartanak fenn a városban.

Másrészt a város növelte befektetéseit a legújabb innovációs, gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási paktumok egyes elemeiben (Gijón Innova). Gijón úgy döntött, hogy továbbra is fenntartja azokat a ráfordításokat, amelyek a vállalkozást és innovációt segítik elő, miközben növeli a foglalkoztatásra és képzésre irányuló befektetéseket. Az Innova egyik fő célja, hogy évente közel 500 embernek segítsen integrált képzési és munkatapasztalat-szerzési lehetőségeken keresztül magáncégeknél, az önkormányzatnál, civil szervezeteknél és speciális munkába visszavezetést elősegítő cégeknél. A válság hatására a város 25%-kal növelte a munkahelyek számát (126-tal több munkahely), bővítette a képzési lehetőségeket és elérhetővé tette a programot a válság által érintett csoportok számára.

A spanyol város, Gijón által a válságra adott válaszok néhány aspektusa más városok számára is hasznos lehet:

- mindenekelőtt az a módszer, ahogy a város a válságot stratégiai prioritásainak erősítésére használta,
- másrészt ahogyan szinergiát teremtett a helyi fejlesztések és a külső kulcsszereplők között,
- harmadrészt ahogyan rugalmas helyi gazdaságot épített, miközben a tudásszektor jelentős növekedésével profitált,
- és végül ahogyan olyan társadalmi és gazdasági feltételekkel rendelkező telephelyet, várost teremtett, amely lehetővé tette a gazdasági fejlődést.

További részletek:

- [Esettanulmány: Gijón válságra adott válaszai](#) – Teljes szöveg – PDF
- GIJON a [CONET](#) és [FIN-URB-ACT](#) projekt partnervárosa – [URBACT](#) weboldal
- [Newcastle \(UK\)](#), [Rotterdam \(NL\)](#), [Veria \(GR\)](#), [Torino \(ITA\)](#), [Jyväskylä \(FIN\)](#) városok esettanulmányai

Az URBACT éves konferencia egyik plenáris ülésén a tanulmány eredményei kerülnek bemutatásra. A szekciót Debra Mountford (OECD-LEED) moderálja, és azon részt vesz a spanyol Gijón polgármestere, Paz Fernández Felgueroso, valamint Dublin (Írország), Rotterdam (Hollandia) és Tallinn (Észtország) választott képviselői is.

Riport:

Régi ipari területek új funkciókkal: A 21. századi város jövőképe

4

Interjú Stephen Houghton-nal, Barnsley polgármesterével (Egyesült Királyság)

Jó vezetői képességek és új, inspiráló jövőképek jelentik a kiinduló pontot az európai kis- és középvárosok számára az új fejlődési útjaik, lehetőségeik megtalálásához. Barnsley, a Kreatív Klaszterek az alacsony népsűrűségű városi térségekben URBACT projekt partnervárosa értékes potenciállal bír e tekintetben.

Barnsley (Dél-Yorkshire, Egyesült Királyság) egy 218,000 fős város (82,000 fő él a városközpontban) és komoly múlttal rendelkezik a szénbányászat terén. A 21. század elején hatalmas városfejlesztési törekvés vette kezdetét, hogy olyan új gazdasági alapot teremtsenek, amely jövőt biztosít az ott élők számára, és ami gyökeresen felszámolja az ipari hanyatlás nyomait. Barnsley városa a saját tapasztalataival járul hozzá az URBACT Kreatív Klaszter hálózatához az alábbi területeken: régi ipari területek újrahasznosítása kreatív tevékenységekhez; kreativitás-orientált helyi fejlesztések intézményesítése; márkák bevezetése a kreatív helyek számára; PPP modellek beépítése a kreatív stratégiákba; alkotó szellemű, kreatív emberek hálózatának kialakítása; alkotóműhelyek; új, digitális média klaszterek; támogatási eszközök a kreatív vállalkozások számára.”

Mr. Houghton, hogyan értékelné előzetesen a városa részvételét az URBACT-ben?

A Kreatív Klaszterek Hálózatához történő csatlakozás fantasztikus lehetőség Barnsley számára. A tanulás, a jó gyakorlatok megosztása, valamint terveink bemutatási lehetőségei, illetve hasonló gondolkodású kollégákkal történő közös továbbfejlesztése által lehetővé teszi számunkra Barnsley jövőképeinek továbbfejlesztését 21. századi kereskedelmi központként. Az URBACT projektet egy lépésnek tekintjük a város európai profiljának erősítése felé, és reméljük, sikerül még hosszú időn át megtartanunk és kiterjeszteniünk a hálózat partnereivel létrejött kapcsolatokat a jelen projekt lefutása után is. Számos további területen tudásra tehetünk szert, tanulhatunk európai partnereinktől: a helyi kulturális prioritások erősítése és városunk utcai életének fejlesztése, ökoturizmus, a helyi kreatív emberek és a helyi ipari üzletek együttműködő hálózatának kialakítása, az általános és középiskolákban történő kreatív oktatás megteremtése általi előrelépés, valamint betekintés a digitális média szektorba a saját ilyen típusú tevékenységeink erősítése végett.

Mit gondol a kreatív ipar és a város kapcsolatáról?

A kulturálisan inspiráló 21. századi kereskedőváros jövőkép megvalósításához Barnsley városának szembe kell néznie bizonyos kihívásokkal a kulturális ipari szektor növekedésének és fejlesztésének elősegítéséhez kapcsolódóan. Kihívást jelent például a kulturális helyszínek megközelíthetőségét megkönnyítő megfelelő közlekedési kapcsolatok biztosítása, valamint a helyi cégek figyelmének felkeltése, hogy mi is történik helyben az adott szektoron belül. A nehézségek a jövőbeli forráslelővétel mértékének és ütemezésének bizonytalanságában rejlenek, valamint abban a tényben, hogy az ágazat jelenleg néhány kulcsszereplőtől függ, akik alapvető fontosságúak a működéséhez, fennmaradásához. Yorkshire régió, ahol Barnsley város is található, hasonló helyi stratégiákkal büszkélkedhet, ahol források nélkül és anélkül, hogy tudtak volna javaslatunk kidolgozásáról, számos céget tudtak vonzani a saját fejlesztésekhez a régióon belül más területekre is.

Barnsley város jelölése az Egyesült Királyság kulturális városa 2013-ban címre igazi kihívás volt egy középváros számára. Hogyan építették be ezt a kezdeményezést a város kreatív klaszter létrehozását támogató stratégiájába?

A pályázati elbíráláskor Barnsley városát sajnos nem választották be az Egyesült Királyság Kulturális

városa díj pályázatának második körébe. Folytatódik a kreatív és művészi munka, ami a pályázatkor kezdődött, és a kultúra újrapozícionálására helyeződő fókusz is megmaradt, amely azt célozta, hogy hatékonyan hozzájáruljon Barnsley gazdasági és társadalmi fejlődéséhez, valamint az időközben létrejött közösségek is továbbélnek.

Barnsley kreatív klasztere a helybeliek és a látogatók lehetőségeinek kiszélesítésére irányul, hogy megtapasztalják, milyen egy élettel teli, elkötelezett városban élni. A felsőoktatási közösség fejlesztésén van a hangsúly a kreatív tantárgyak tekintetében, hogy kitermelődjön a jövő vállalkozói rétege. A cél, hogy kitöltsük és hasznosítsuk az általunk kínált munkaterületeket a kreatív és elektronikai vállalkozások terén. Barnsley gazdasági átalakításának első fázisában rengeteg időt töltöttünk a fizikai megújulás sarokpontjainak meghatározásával, hogy egyesítsük a modern tervezést a vállalkozásnövekedési lehetőségekkel, a kreatív és elektronikai prioritások teljes figyelembe vétele mellett.

A projekt a kultúra és a kreativitás felhasználásáról is szólt azzal a céllal, hogy a létrehozott fizikai értékeket megelevenítse, megvalósítsa és erősítse.

Ugyanígy középpontban volt a helyi közösségeink aktivizálása és a saját városuk iránti elköteleződésük növelése. A munkahelyteremtés, képzési lehetőségek és a társadalmi tőke becsatornázása a város jövőjébe történő befektetésekbe szintén fontos célkitűzés volt.

További részletek:

- [Kreatív Klaszterek](#) – URBACT honlap
- A Kreatív Klaszterek partnervárosai: [Jyvaskyla](#) (Finnország), [Inteli](#), [Obidos](#) (Portugália), [Catanzaro](#), [Viareggio](#), [Reggio Emilia](#) (Olaszország), [Hódmezővásárhely](#) (Magyarország), [Enguera](#) (Spanyolország), [Mizil](#) (Románia)
- [Kreatív Klaszterek: a helyi gazdaság változatosabbá tétele és a fiatalok lehetőségeinek kiszélesítése](#) – URBACT honlap

URBACT HÍREK

REGISZTRÁLJON MOST: URBACT Éves konferencia

Az idei éves URBACT konferencia 2010. november 30. - december 1. között Liège városában, Belgiumban kerül megrendezésre. Az interaktív rendezvény résztvevőit Johannes Hahn, az Európai Unió regionális politikáért felelős biztosa; Charles Picqué, Brüsszel fővárosi régió miniszterelnöke; valamint Mercedes Caballero, az URBACT Monitoring Bizottság elnöke fogja köszönteni.

A konferenciának Ön is aktív részese lehet. Liège-ben minden résztvevőnek lehetősége nyílik városi kihívásokról és innovatív, integrált és fenntartható megoldásokról szóló eszmecsere. Minden interaktív workshop keretében az első részben előadásokra, a másodikban a téma megvitatására kerül sor. A polgármesterek részvételével zajló szekció az

URBACT kérdőív eredményeit fogja bemutatni, amely a gazdasági válság hatásait és a városok által adott válaszokat vizsgálta.

Az URBACT Café során a saját országának képviselőivel folytatott beszélgetés célja egyrészt az URBACT programon belüli tapasztalatcsere javítása, másrészt a városokat középpontba helyező területfejlesztési tapasztalatcsere program hasznosságának megvitatása. Az URBACT Café eredményei becsatornázásra kerülnek a 2011-ben megnyíló harmadik pályázati kör kiírásaiba. A beszélgetések lehetővé teszik a spontán és informális találkozást és tapasztalatcsereét saját anyanyelven az ugyanazon országból érkezőknek. Az egyes nyelvek szerinti megosztásban összesen mintegy 50 asztal áll majd rendelkezésre. Az Önök javaslatai azonnal, élőben megjelennek a konferencia weboldalán.

- [További részletek](#) az éves konferenciáról
- [Online regisztráció](#) a konferenciára

URBACT II

Az **URBACT** olyan tapasztalatcserét és tanulást támogató program, mely az európai fenntartható városfejlesztést segíti.

A program képessé teszi a városokat arra, hogy a főbb városi kihívásokra közösen megoldásokat dolgozzanak ki és az egyre komplexebb társadalmi változásokkal szembesülő városok központi szerepét megerősítse. Az URBACT segíti a városokat abban, hogy olyan új és fenntartható gyakorlati megoldásokat alakítsanak ki, melyek integrálják a gazdasági, társadalmi és környezeti dimenziót. Az URBACT lehetővé teszi a városok számára, hogy Európa-szerte megosszák a legjobb gyakorlati példákat és tapasztalatokat minden várospolitikában érintett szakemberrel. Az URBACT 290 várost, 29 országot és 5000 aktív résztvevőt jelent.

www.urbact.eu/project/

URBACT Nemzeti Terjesztési Pont:

VÁTI Nonprofit Kft.
Nemzetközi, Területpolitikai és Urbanisztikai Iroda

Ricz Judit

E-mail: jricz@vati.hu

Tel.: 06 1 2243251

Fax: 06 1 2243290

Web: <http://www.vati.hu/> és <http://www.eukn.hu/urbact.html>

EUROPEAN
PROGRAMME
FOR
SUSTAINABLE
URBAN
DEVELOPMENT

